

bodejo H. Zistler okoli, ki lahko verne ljudi
Torej pozor!

Iz Drave potegnili so pri Ptujcu mrliča Roka
ki je pred pol letom v vodo padel in
mrl.

V hiši orožnikov v Mariboru je vlomil ne-
tati in hotel krasti.

Pazite na deco! V Lenovcu pri Celju so
v otroci z užigalnicami igrali. Pogorela je Hro-
tova hiša in komaj so omejili ogenj, ki bi
lahko vso vas vpepelil. Škode je za 8000 K. —
Škode je nastal ogenj pri Koresu v Dobovcu.
Pogorelo je od otrok zažgano gospodarsko po-
gostje. K sreči ni bilo vetra.

Zlata poroka. V Ormožu praznovala sta
Munda, hišna posestnika, redko
svatost zlate poroke. Čestitamo iz vsega srca!

Uboj. Zaradi volitev sta se sprla pri sv.
Joziju Bartl Tumpuš in Anton Založnik.
Založnik je naposled Tumpuša z nožem sunil,
tako da je ta kmalu nato umrl. Založnika so
odgnali. To so posledice podivjane pr-
ve politične hujskarije!

Kamenje v vlak metala sta delavca Bajda
in Slavec v Hrastniku. Oddali so ju sodniji.

Dvojboj otrok. Zaradi neke deklice sta dva
otroka v celjski okolici napravila dvojboj; eden
pa je bil hudo ranjen. Oj ti otroci!

Čez most v vodo skočila je v Celju pre-
lojena krava Robeka na Bregu. Zlomila si je
noge, tako da so jo morali zaklati.

Z vilami po glavi udaril je hlapec Petek v
Pavlu fanta Mirko Pospek in ga smrtnone-
mo rasil. Vzrok je bil malenkostni prepir.

Prste zmučalo je pri delu v Laškem Trgu
Matij Šipek.

Iz Koroškega.

Napredna zmaga!

Državnozbornske volitve prinesle so na Ko-
roško velikansko zmago napredne
nemški naprednjaki so vse svoje man-
je obdržali in še par novih pridobili. Nemški
kandidati so popolnoma poraženi in tudi njih
glavni voditelj Walcher ni bil več izvoljen.
V komaj so slovenski klerikalci svojega
Grafenauerja obdržali. Šlo se je le za
okroglo 50 glasov in vrli naš Schumy prišel
o ožjo volitev. Prihodnjič je Gra-
fenauer izgubljen. Kar se tiče ožjih
volitev, bili so od nas priporočani
napredni kandidati izvoljeni. V
4. okraju (celovška okolica) dobil je vrli župan
Lutschounig 2958 glasov, medtem ko je
od slovenskih prvakov podpirani socialist
Eich 2233 glasov dobil. Lutschounig je torej izvo-
jen. V 4. okraju (Velikovec-Eberstein-Althofen)
dobil je naš kandidat Nagele 2493 glasov,
od slovenskih prvakov podpirani socialist Eich
2182 glasov. Nagele je izvoljen. O volitvah
bomo še govorili. Koroško ljudstvo
je ostalo zvesto napredni misli!
Naprej do končne zmage!

Iz Glasbenice se nam poroča: Srečni izid
volitev v 3. volilnem okraju je naše klerikalce
tako zmešal, da že ne vedo, kaj delajo. Pri pro-
cesi se je doslej vedno križ naprej nosilo. Le-
ta pa so klerikalci pustili križ ob zidu sloneti
in so obdržali procesijo brez Boga. Klerikalci
so torej na Boga pozabili. Naši
svetniki ključarji, mežnar in fajmošter so se
pač preveč za politiko in volitve ter premalo
na svojo službo brigali... V zadnjem "S-Miru"
je tudi poročilo o zadnjem naprednem vo-
lilnem shodu. To poročilo je seveda od začetka
do konca zlagano. Zdaj bode vsaj tistih 100
klerikalcev, ki so bili na shodu navzoči, vedeli
in spoznalo lažljivost tega lista. Vsak pošten
Slovenec se mora "S-Mira" sramovati. Klerikalci
so hoteli naš shod razbiti, ali morali so jo osra-
moženo popihati. Protigovornik našega Schumyja,
praviški dr. Rožič, privandrani Kranjec, je mar-

širal celo v spremstvu žandarjev... Pri vo-
litvi smo bili sicer premagani in orglar Grafen-
auer pride zopet v parlament. Ali poguma za-
radi tega ne izgubimo, kajti prišel boše tudi
čas napredne zmage!

Klerikalne volitve. Sodnija je zaradi volilne
sleparije posestnika Jakoba Krenn in Franca
Brodt v spodnjem Drauburgu zaprla. Tudi dva
druga klerikalna posestnika sta v preiskavi. Ti
črnuhi so namreč volilne listke, brez da bi vpra-
šali, za Walcherja izpolnili. Bajle igral je tudi
župan Pungaršek pri temu velikem vlogu...

Lep napredek označiti je gledé zadnjih vo-
litev v sodnijskem okraju Borovlje. Edino
v Svetinvasi dobil je Grafenauer nekaj glasov
več. V vseh ostalih vaseh pa je dobil manj glasov
nego l. 1907. Pred 4 leti bilo je v tem okraju
za Grafenauerja 922 glasov oddanih, letos pa
le 692 (!). Grafenauer izgubil je torej 230
glasov. Število nemško-naprednih glasov je na-
raslo za 219. Pred 4 leti dobili so "beli" le
609 glasov, letos pa že 828. To je pač izvrstni
napredek in lahko rečemo, da je ta okraj svojo
dolžnost v polni meri storil.

Pazite na deco. V Trebesingu izvalil je
neki zločinski fantič 6 letno deklico v stran in
ji je hotel silo napraviti. Otrok je bolan, fan-
tiča pa so oddali sodniji.

Požar. Pogorela je Kohlweissova hiša v ce-
lovški okolici. Škode je za 10000 K.

Ponarejeni denar izdajal je nekdo v Celovcu.
Pazite, zlasti na 5 kronске torarje!

Požari. V sv. Štefanu je pogorelo gospo-
darsko poslopje Kuchlerja. Škode je za 20.000
K. Pri sv. Mihaelu je udarila strela v neko hišo
in zažgala. Tudi tukaj je škoda velika.

Povozilo je hlapca Jožefa Holzer v okolici
Celovca. Padel je vsled pijanosti in slabe poti
pod voz, ki mu je zdrobil glavo. Pokojni za-
pušča dva nepreskrbljena otroka.

V Dravo skočila je pri Beljaku 28 letna
Mici Rogej. Čevljar Seiler in stražnik Lielek pa
sta jo še pravočasno iz vode rešila.

Postopači. Pri Beljaku napadla sta dva fan-
talina posestnika Oitzinger. Ukradla sta mu
250 K denarja.

Samomor. Pri spodnjem Drauburgu skočil
je delavec Valentin Hergold v Dravo. Vzrok
samomora je revščina. Mrliča doslej še niso
našli.

F. L. Jahn.

Naša slika kaže F. L. Jahn, ki je bil ustanovitelj

organizacije nemških telovadcev in katerega častijo
nemški telovadci jako visoko.

Kako je ravnati s trtami, ki jih je toča potolkla v času od meseca junija pa do trgatve?

Ako je padla junija ali julija meseca redka in
drobna toča, okrala je pogankje in listje nekoliko. Ker
so trte le malo poškodovane, se popravijo same ob sebi
v kratkem. V tem slučaju naj se trte samo dobro po-
škrope z galičino apnenno raztopino.

Če je toča hujša, odseka navadno pogankom vr-
šičke in listje razseka, bolj trdih delov pogankov, listov
in zaroda pa ne pokvari prav močno. V takem slučaju
naj se s trt prav nič ne odrezuje, ampak pustijo naj se
trte pri miru. Očesa, ki ostanejo speča, ako je pogank
cel, poženejo še v istem letu, ako toča poganku vršiček
odseka. V tem poslednjem slučaju napravijo trte vse
polno stranskih pogankov ali kakor pravi trtojtec:
zdivjajo. Ko se takšne trte podvezava in čisti, naj
se pusti na koncu presekanega pogankja samo po eden
najlepši poganjek, vsi druge naj se pa, kakor zakotniki

ali skopubi, skrajšajo na dva lista. Poskrbeti je treba
nadalje, da se takšne trte pravočasno in večkrat poškrope
in poževplajo.

Ako potolče trte toča avgusta meseca ali celo še
kasneje, ne škoduje trtam veliko Marsikalo leto razbije
toča seveda tudi v tem času mehkejše trtne dele, kakor
vršičke pogankov in listje, pokvari pa več ali manj
tudi grozdje, ki visi na oni strani trte, odkoder je toča
priletela. Če se glavnih pogankov še ni skrajšalo in jih
privezalo tako, da delajo nekako ostreje nad doljnimi
trtnimi deli, ne napravi toča posebno velike škode, Rane,
ki jih napravi pozna toča na trtali, se zacelijo le deloma
in zimska očesa navadno ne poženejo. Če pa zimska ali
speča očesa poženejo, poženejo navadno le na onih
pogankjih, ki imajo močnejše poškodovane vršičke. V
tem slučaju ni druge pomoči, kakor da se trte takoj
poškrope. Poškropiti pa se morajo trte na vsak način,
da se obvaruje še deloma delujoče trtno listje pred
peronosporo. Če je toča v kakem kraju nekaj bolj na-
vadnega, naj se trtam glavnih pogankov pred drugo
polovico avgusta ne skrajšuje, kajti to ostreje iz po-
gankov varuje nekako pred točo spodnje listje in
grozdje.

Ako je toča vinograd večkrat potolkla ali če je
bila tako huda, da so zrna razsekala ne le cele pogankje,
ampak odlomila tudi starejše trtne dele in razbila lubad,
naj se vse, kar je odlomljenega, takoj spravi iz vino-
grada. Če pade taka toča zgodaj, poženejo trte iz ostalih,
nepoškodovanih delov. Ti pogankji naj se, ko so dolgi
20 cm, primerno potrebiijo ali zrejšajo in večkrat po-
škropijo in poževplajo. Ako je vreme ugodno, dozore
pogankji do zime.

Ako je toča trte močno potolkla, trte nato ošibkijo,
zato se priporoča, da se v jeseni ali pa v nastopnem
letu zgodaj spomladi močno pognoje.

Trsna plesnoba (Oidium).

Izmed mnogostevilnih rastlinskih zajedavk, ki napa-
dajo našo vinsko trto, je poleg peronospore trsna ple-
snoba ena najbolj znanih in pogosto se nahajajočih.

Če tudi so lansk leto vinogradniki v mnogih
slučajih zamenjavali peronosporo na grozdju s plesnobo,
je vendar tudi to bolezen po nekod precej močno na-
stopila in ugonobila marsikateri, peronospori že oti
grozd. Kakor pospešuje vlažnotoplo vreme razširjenje
več ali manj vseh drugih glivičnih bolezni na naših
kulturnih rastlinah, pospešuje tudi razvijanje
trsne plesnobe, ki se posebno rada pojavi v bolj zaprtih
legah in pregoših nasadih ter pri določenih trsnih vrstah.
Tako n. pr. kraj rada nastopi na muškatelec, a se ne
izogiba ravno tudi drugih vrst.

Peronospori slično napada tudi plesnoba vse zelene
trsne dele, vendar s to razliko, da se naseli le na po-
vršju, dočim se peronospora vglobi v notranje dele listja,
oziroma mladik ter jagod in če opazimo, da se listje ob
robu nekoliko navzgor sfrkuje in da je na listju in
mladih ter na grozdju neka pepelu podobna prevlaka,
tedaj ni dvoma, da imamo v vinogradu trsno plesnobo
ali oidium, ki se, ako močno nastopi, tudi izdaja po
plesnivem duhu.

Ker se, kakor rečeno, plesnoba glivica naseli le
na površju trsnih delov, jo je lahko ovirati v razvoju
tudi še, če se je že tu in tam pojavila, dočim se je
peronospora, ker se zajedava v notranje dele listja, mladja
in jagod, mogoče obraniti le, če se še zdravi pogankji
obdajo z bakreno galičino-apnenno raztopino, ki naj pre-
preči kaljenje peronospornih trosov.

Bakrena galica, ki je v zvezi z apnom izvrstno
protisredstvo zoper peronosporo in razne druge glivične
bolezni, pa ne prepreči, oziroma ne ugonobi plesnobe;
zoper to se je do sedaj še kot najboljšo sredstvo izkazalo
edino le večkratno opravevanje trsja s fino zmletu žve-
plovo moko.

Pod vplivom solčne toplote se spreminja žveplo
v žvepleno sokislino, katera zaduši plesnobo, oziroma
prepreči razširjanje plesnobljenih glivic na sličen način,
kakor se prepreči plesenje sodov, ako se žveplena so-
kislina spravi v prazen sod s tem, da užgemo v njem
poževplani trak.

Čim finejša je žveplova moka, tem manj je treba
in čim toplejša je ob enem vreme, tem preje se žveplo
razžge in tem boljše je uspeh.

Z žveplovo moko je trse fino poprašiti prvokrat,
ko so se vsi grozdčiči pokazali, drugokrat neposredno
pred cvetenjem in tretjekrat takoj, ko je trsje odcveto.
Žvepla pa se lahko brez škodljivih posledic tudi med
cvetenjem, ako je to bodisi iz kateregakoli vzroka po-
trebno. Če se pozneje še vzlic temu na kakem trsu bo-
lezen prikaže, ga je še enkrat žvepliti s sosednimi vred.

Žvepla se naj le pri lepem vremenu, ko je prene-
hala jutranja rosa in sicer tako, da je žveplo fino in
enakomerno liki megla razdeljeno.

Dežuje preje, kakor je solnce žveplo razžgalo, tedaj
je žveplanje pri lepem vremenu ponoviti, ker je bilo
prejšnje žveplanje brezčas brez učinka. Nekateri opuste
žveplanje trsja le, ker se boje, da bi dobilo vino nepri-
jeten, na gnila jajca spominjajoč okus in duh. Ako se
ne žvepla prepozno in če se delo fino izvrši, to se pravi,
da se ne nasiplje preveč žvepla med grozdje, oziroma
jagode, tedaj se ni bati, da bi dobil most ali vino ozna-
čen okus, kajti solčna toplota je žveplo razkrojila že
davno pred trgatvijo. Ta okus lahko dobi most le, če
ostane nekaj žvepla na in med jagodami do trgatve. Da
se pa to v tem slučaju prepreči, je mošt hitro po stis-
kanju, predno začne vreti, pretočiti, da se izloči na dno
vsleda gošča in z njo vred seveda tudi pri prešanju
mošt došlo žveplo. Če bi to še ne zadostovalo, je po
glavnem vrenju vino parkrat razpršeno v nekoliko za-

Zobna kréma

KALODONT
Ustna voda 40